

TAMPEREEN SEUDUN TYÖVÄENOPISTO
Sara Hildén -akatemia

Opetussuunnitelma

Kuvataiteen perusopetus aikuisille

Laaja oppimäärä

TAMPERE
TYÖVÄENOPISTO

Opetussuunnitelma

1.	TOIMINTA-AJATUS	3
2.	ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT	3
2.1	Arvot	3
2.2	Oppimiskäsitys	4
2.3	Oppimisympäristö	4
2.4.	Työtavat	5
3.	TOIMINTAKULTTUURI	5
4.	OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS	7
5.	OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	8
6.	PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	8
7.	SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	13
8.	OPPIMISEN ARVIOINTI	15
8.1	Arviointi opintojen aikana	15
8.2	Arviointikriteerit perusopintojen päätteeksi	16
8.3	Oppimäärän arviointi ja arviointikriteerit	16
8.4.	Todistukset	17
9.	OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	18
10.	OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET	18
11.	YHTEISTYÖ	18
12.	TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	19

1. TOIMINTA-AJATUS

Sara Hildén -akatemia on monipuolinen visuaalisten taiteiden oppilaitos, joka tarjoaa korkeatasoista kuvataiteen opetusta ja harrastustoimintaa eri-ikäisille tamperelaisille.

Koulu antaa kuvataiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan tamperelaisille lapsille ja nuorille, ja vuodesta 2003 lähtien myös aikuisille. Taiteen perusopetuksen lisäksi Sara Hildén -akatemia järjestää lyhyitä lukukauden mittaisia kursseja ja kesäkursseja sekä toimintaa lapsille, nuorille ja perheille tamperelaisten kulttuuritapahtumien yhteydessä. Tampereen kaupungin Taidekaari-toimintaan osallistutaan järjestämällä kuvataidetyöpajoja koululuokille ja päiväkotiryhmille.

Sara Hildén –akatemia on Tampereen kaupungin ylläpitämä oppilaitos, joka perustettiin vuonna 1982 nimellä Tampereen kaupungin lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Koulu toimi aluksi itsenäisenä yksikkönä ja liitettiin 1997 Tampereen työväenopiston yhteyteen. Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sara Hildén -akatemian taiteen perusopetusta antavaksi yksiköksi 15.6.1993.

Taiteen perusopetusta säätelee Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998 sekä Opetushallituksen 20.9.2017 antamat opetussuunnitelman perusteet.

Taiteen perusopetuksen tehtävä on tarjota oppijoille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus edistää taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalan omia ominaisuuksia ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT

2.1 Arvot

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteille. Taiteen perusopetuksen lähtökohdaksi on käsitys jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioittaa sukupuolen moninaisuutta.

Taiteen perusopetukseen opetukseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa pyritään luomaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta. Kuvataiteen opetus vahvistaa kaikilla elämäntilanteilla tarvittavaa luovaa ongelmanratkaisukykyä sekä kehittää mielikuvitusta ja vivahteiden näkökulmien tajua. Kuvataiteessa maailmaa tutkitaan visuaalisen havainnoinnin, ajattelun ja työskentelyn kautta. Kuvallisen kielen avulla voidaan ilmaista mielen sisäisiä kuvia erilaisiin elämäntilanteisiin liittyen sekä käsitellä ja ymmärtää tunteita.

Kuvataiteellisessa toiminnassa mahdollistuu omin käsin tekeminen, joka on yksi ihmisenä olon perustarve. Taide toimii myös voimavarana antaen keinoja vaihtoehtojen ja mahdollisten maailmojen kuvitteluun. Taidekasvatus vahvistaa omaa identiteettiä ja paikkaa yhteisössä, edistää kohtaamista ja vuorovaikutusta sekä auttaa ymmärtämään kulttuurien moninaisuutta.

2.2. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen oppimiskäsityksen mukaan opiskelija on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppijan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan.

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu prosessissa, johon kuuluvat kokeminen, havainnointi, tekeminen ja ajattelu. Oppimisprosessissa ovat mukana opiskelijan omat tunteet, ajatukset, tiedot ja taidot. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa opettajan, opiskelijan ja koko ryhmän välillä. Olennaista on opiskelijan oma motivaatio ja hänen aktiivinen toimintansa.

Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Aikuisen opiskelijan elämäkokemus, tietopohja ja esiymmärrys luovat perustan, jolle heidän opetuksensa rakennetaan. Oppiessaan opiskelija liittyy uusia tietoja ja taitoja aiemmin omaksuttuihin käsitteellisiin rakenteisiin. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oma ilmaisu ja tekninen harjaantuminen kulkevat oppimisprosessissa rinnakkain.

Opiskelijan oma ilmaisu ja taidekäsitys kehittyvät palautteen, vertaisoppimisen, itsearvioinnin, portfolio työskentelyn ja yhteisten keskustelujen avulla. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat opiskelijan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.3 Oppimisympäristö

Tilat, työvälineet, tieto- ja viestintäteknikka

Sara Hildén –akatemia toimii toistaiseksi väistötiloissa osoitteessa Koivistontie 31. Kuvataidekoulun käytössä ovat asianmukaiset kuvataiteen opetustilat, joihin sisältyy keramiikan työstämiseen sopivat tilat sekä medialuokka, josta löytyy mahdollisuus kuvausstudio työskentelyyn. Osa luokista on yhteiskäyttötiloja samassa kiinteistössä toimivan Hatanpään koulun kanssa. Opetustilat ja välineet mahdollistavat erilaisten kuvataiteellisten prosessien sekä tekniikoiden ja menetelmien käyttämisen opetuksessa. Opetustilat on mitoitettu 12 oppijalle. Koulun opetustilat ovat pääosin esteettömät.

Fyysinen turvallisuus

Opetuksessa on enenevässä määrin siirrytty myrkyttömiin ja ekologisiin vaihtoehtoihin. Haitallisten aineiden (liimat, lakat, keramiikan lasitteet) käyttöä valvotaan, niitä säilytetään määräysten mukaisesti ja niistä on käyttöturvallisuustiedotteet. Opetustiloja on varustettu tarpeellisilla kohdepoistoilla. Kuvataidekoululla on määräysten mukaiset: pelastussuunnitelma, toimintaohjeet, ensiapukaapit ja alkusammutusvälineet. Tilojen palotarkastus tehdään vuosittain. Opettajilla ja henkilökunnalla on perusteet ensiaputaidoissa.

Koulun ulkopuoliset monipuoliset oppimisympäristöt

Oppimisympäristönä Tampereen kaupunki mahdollistaa museoiden ja gallerioiden näyttelytarjonnan ansioista hyvät puitteet opetukseen sisältyviin näyttelyvierailuihin. Tehtävä- tai projekti kohtaisesti oppimisympäristö laajenee kaupunkitilaan tai lähistön luonnonympäristöihin. Yhteistyöhankkeiden myötä oppimisympäristöinä voivat toimia myös kirjastot, toiset taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset tai muiden yhteistyökumppaneiden tilat.

Yhteisöt, käytännöt, sosiaalinen ja psyykinen turvallisuus

Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma luovat puitteet oppimisympäristölle, joka on sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen. Sara Hildén -akatemiassa ei hyväksytä kiusaamista, syrjintää tai häirintää.

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu parhaiten avoimessa, keskusteleavassa, sallivassa työskentelyilmapiirissä. Koululle on laadittu turvallisemman tilan periaatteet yhteistyössä oppilaiden kanssa. Periaatteet ohjaavat sekä opettajien että oppijoiden toimintaa koulussa.

Sara Hildén -akatemiassa työskentelee monipuolista osaamista omaava ammattilaisten yhteisö: päätoimiset kuvataideopettajat, eri kuvataideohjajien tuntiopettajat ja hallintohenkilökunta.

2.4. Työtavat

Opetuksessa käytetään työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan opiskelijan omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet, oma työskentelytahti ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä sekä hyödynnetään paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, muita toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia.

Työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Opiskelijoita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen taiteellisessa prosessissa.

Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykyaikaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnustetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Kuvataiteen historia, nykyaikaisen taiteen ilmiöt, terminologia ja teoria niveltäytyvät kiinteästi tekemisen prosesseihin.

Omakohmainen ja oman rytmin mukainen työskentely, tekemällä oppiminen, on keskeisin työmuoto. Opiskelu tapahtuu ryhmissä, joissa mahdollistuu sekä yksilöllinen opetus että vuorovaikutus ryhmään kuuluvien välillä. Yhteiset keskustelut ja palautteen antaminen kuuluvat kiinteästi oppimisprosessiin ja muodostuvat tärkeiksi kehitystä eteenpäin vieviksi tekijöiksi. Aikuisopiskelijoiden erilaiset koulutustaustat ja elämäkokemukset luovat hedelmällisen pohjan yhteisille keskusteluille ja vertaisoppimiselle.

Aikuisopiskelijoiden ryhmäkoko on 16 opiskelijaa. Ryhmäkoko voidaan ylittää rehtorin ja ryhmää ohjaavan opettajan yhteisellä päätöksellä.

3. TOIMINTAKULTTUURI

Sara Hildén -akatemian toimintakulttuuria rakennetaan itsenäisesti henkilöstön ja oppijoiden yhteistyöllä, vaikka taustalla toimivaa hallintoa ohjaavat Tampereen kaupungin ohjeet, määräykset, menettelytavat ja normit. Opettajilla on pedagoginen vapaus toteuttaa opetusta opetussuunnitelman puitteissa omista vahvuuksistaan lähtien, kokeillen ja joustavasti.

Tavoitteena on kannustava, rohkaiseva, myönteinen ilmapiiri ja yhteisö, jossa jokainen saa olla oma itsensä. Koska opetus tapahtuu yhdessä yhteisessä opetuspaikassa, opettajien vuorovaikutus on päivittäistä. Tämä mahdollistaa opetuksen kehittämisen ja osaamisen jakamisen ja siten ylläpitää opetuksen korkeaa tasoa.

Opiskelijoiden kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisista taustoista ollaan tietoisia, ja opetuksessa pyritään aina tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Koulun opetuskieli on suomi.

Opiskelijoiden tietoja ja muita oppilaitoksen asiakirjoja käsitellään ja säilytetään tietosuojaperiaatteiden sekä Tampereen kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. Opiskelijoiden tekijänoikeudet omiin teoksiinsa huomioidaan. Lupa opiskelijan kuvien ja teoskuvien käyttöön oppilaitoksen tiedotuksessa kysytään lukuvuosittain. Opetukseen sisältyy tietoa tekijänoikeuksista ja mediakäyttötymisen pelisäännöistä.

Henkilökunnan säännöllisissä kokouksissa kehitetään kuvataidekoulun toimintatapoja ja jaetaan osaamista henkilöstön kesken. Opettajien kouluttautumista tuetaan.

Tampereen kaupunki on sitoutunut kestävän kehityksen mukaisesti ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia näkökulmia tasapainottavaan kehitykseen. Kestävä kehitys otetaan huomioon kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa.

4. OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Kuvataiteen perusopetuksen laaja oppimäärä jakaantuu perusopintoihin, laskennallinen laajuus 800 t ja syventäviin opintoihin, laskennallinen laajuus 500 t. Laskennan perusteena on käytetty 45min pituista oppituntia.

Opintoryhmät kokoontuvat pääasiassa kerran viikossa. Opintovuosi sisältää syys- ja kevätlukukauden ja noudattaa peruskoulun loma-aikoja. Lukuvuoteen kuuluu 34 opintoviikkoa.

Koko oppimäärän ohjeellinen suoritus aika on 6 vuotta, josta perusopintojen osuus neljä vuotta ja syventävien opintojen osuus kaksi vuotta. Lisäaikaa voidaan myöntää hakemuksen perusteella.

Opintojen eteneminen

PERUSOPINNOT 800 tuntia						
1. vuosi	Piirustus 1 36t	Värioppi & sommittelu 28t	Maalaus1 40t	Kuvanveisto 1 36t	Taide, aika ja yhteiskunta 160t <i>perusopintojen aikana</i>	Opinto-ohjaus ja portfolio 106t <i>perusopintojen aikana</i>
2. vuosi	Valokuva 36t	Piirustus 2 40t	Grafiikka 1 36t	Kuvanveisto 2 40t		
3. vuosi	Liikkuva kuva 30t	Grafiikka 2 30t	Maalaus 2 32t	Tila- ja ympäristötaide 40t		
4. vuosi	Valinnainen opintokokonaisuus 55t		Taideprojekti <i>taiteiden/tieteidenvälinen</i> 55t			
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia						
5. vuosi	Valinnainen opintokokonaisuus <i>ateljeetyöskentelyä</i> 80t		Valinnainen opintokokonaisuus <i>ateljeetyöskentelyä</i> 80t		Taide, aika ja yhteiskunta 125t <i>syventävien opintojen aikana</i>	Opinto-ohjaus ja portfolio 35t <i>syventävien opintojen aikana</i>
6. vuosi	Lopputyö 180t <i>syventävien opintojen aikana</i>					

5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen oppijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opiskelijaa ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, oman elämänhistorian ja -kokemusten tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun reflektointiin.

Kuvataiteen laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Opintojen edetessä opiskelijaa ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Opiskelijoita ohjataan tarkastelemaan taiteen alaa historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä taiteiden ja tieteiden välille. Opiskelijoita innostetaan käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

6. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Kuvataiteen perusopintojen tarkoituksena on opiskelijan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea opiskelijan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista kuvataidekulttuurin aktiivisena toimijana.

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

OPINTO-OHJAUS JA PORTFOLIO

laajuus 106 t - Opinnot jakautuvat koko perusopintojen ajalle

Tavoitteet:

- Opiskelija pohtii omaa visuaalista historiaa, nykyisyyttä ja miettii tulevaa.
- Opiskelija oppii hahmottamaan taiteellisen työskentelyn prosessiaan.
- Opiskelija oppii hahmottamaan omaa taidekäsitystään ja laajentamaan sitä myös ”epämukavuusalueille”.
- Opiskelija osaa arvioida kuvataiteellista osaamistaan ja oppimistavoitteitaan.
- Opiskelija laatii oppimispäiväkirjan muistiinpanojen ja kuvaamansa aineiston pohjalta portfolion perusopinnoistaan.

Sisällöt:

- Tutustuminen opiskelijoihin, ryhmäytyminen
- Tutustuminen omaan itseän kuvan tekijänä
- Oman taidekäsitteen pohtiminen, oman työskentelyprosessin havainnointi, oppimisen kirjaaminen ja analysointi
- Perehdytään portfolion käsite-eroihin
- Valmistetaan oppimisportfolio perusopintojen päätteeksi

TAIDE, AIKA JA YHTEISKUNTA

Laajuus 160 t - Opinnot jakautuvat koko perusopinnot ajalle

Tavoitteet:

- Opiskelija pohtii omaa suhdettaan taiteeseen, oppii hahmottamaan omaa taidekäsitystään ja laajentamaan sitä myös ”epämukavuusalueille”.
- Opiskelija pohtii taiteen ja visuaalisen kulttuurin vuorovaikutusta ja muutosta
- Opiskelija pohtii taidetta aikansa kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- Opiskelija kehittää kriittistä kuvanlukutaitoaan kuvan tuottajana ja kuluttajana

Sisällöt:

- Nykytaide ja sen muodot (mm. yhteisötaide, poliittinen taide, aktivismitaide, vuorovaikutteisuus)
- Kuvataide historiallisena jatkumona, taidehistorian ilmiöt ja kuvasto
- Taiteen ja estetiikan käsitteistöä
- Keskustelut sekä kuvallis-kirjalliset tulkinnat ja analyysit
- Oma oppimispäiväkirja

PIIRUSTUS I

Laajuus 36 t

Tavoitteet:

- Opiskelija tutustuu erilaisten piirrosvälineiden mahdollisuuksiin. Pääpaino kokeellisella, ilmaisullisella piirtämisellä klassisen sijaan.
- Opiskelija oppii käyttämään piirtämistä havainnon, ajattelun ja ilmaisun välineenä.
- Opiskelija tutustuu piirtämiseen nykytaiteessa.

Sisällöt:

- Kokeellista piirtämistä eri välineillä (yllättävilläkin välineillä), irrottelu
- Piirtämistä eri pinnoille ja eri paikkoihin (paikkasidonaisuus)
- Piirtämistä eri koossa, suuren mittakaavan haltuunottoa, kehollisuuden hyödyntämistä
- Harjoitus, jossa piirtämistä ja viivaa tarkastellaan laajasti, mm. piirustusinstallaatiot
- Piirtäminen ja viiva liikkeenä ja liikkeen ilmentäjänä
- Luonnostelupiirtäminen
- Piirtämistä eri välinein havaintojen ja mielikuvien pohjalta.
- Materiaali- ja tekniikkakokeiluja joko tehtävinä tai laboratorio –tyyppisenä työpajana.
- Taidehistoriallisen ja nykytaide piirtämisen rinnastaminen

PIIRUSTUS II

Laajuus 40t

Tavoitteet:

- Syvennetään piirustuksen osaamista Piirustus I-kurssin pohjalta.
- Opiskelija oppii käyttämään piirtämistä havainnon, ajattelun ja ilmaisun välineenä.
- Opiskelija harjoittelee klassista havaintopohjaista piirtämistä.
- Opiskelija saa käsityksen havaintopiirustuksen historiallisesta käytöstä ja asemasta nykytaiteessa.

Sisällöt:

- Piirtämistä eri välinein havaintojen pohjalta
- Viiva, pinta ja valööri muodon ja tekstuurin ilmentämisessä
- Piirtäminen ja viiva liikkeenä ja liikkeen ilmentäjänä
- Piirtäminen eri koossa: pientä ja isoa
- Piirtäminen nykytaiteessa ja taidehistoriassa

VÄRIOoppi JA SOMMITTELU

Laajuus 28t

Tavoitteet:

- Opiskelija tiedostaa omia värihavaintojaan ja -mieltymyksiään.
- Opiskelija ymmärtää valon merkityksen värihavainnoissa.
- Opiskelija ymmärtää värien vuorovaikutusilmiöitä ja suhteita sekä merkitystä ilmaisussaan.
- Opiskelija ymmärtää kuvan sisällön ja muodon välisiä suhteita ja osaa käyttää kuvan rakentamisen peruselementtejä.
- Opiskelija hallitsee väriopin ja sommittelun peruskäsitteet.

Sisällöt:

- Tutustuminen väriteorioihin, esim Albers ja Itten soveltaen
- Värein sekoitus- ja sommitteluharjoituksia
- Väriopin peruskäsitteet: vastavärit, päävärit, välivärit, murrettut, taitetut, kylmät, lämpimät
- Sommittelun peruselementit ja käsitteet: rajaus, diagonaali, symmetria, epäsymmetria, solmupisteet
- Teoriat osana käytännön kuvan tekemistä

MAALAUUS I

Laajuus 40t

Tavoitteet:

- Opiskelija harjoittelee ilmaisemaan itseään maalauksen keinoin
- Opiskelija tutustuu maalaustaiteen traditioon ja nykytilaan taidehistoriallisen näkökulman kautta
- Opiskelija tutustuu eri värimateriaalien ja tekniikoiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin

Sisällöt:

Maalauksen ymmärtäminen visuaalisten elementtien kokonaisuutena: värinkäyttö, sommittelu, materiaalin käsittely. Omakohtaisia maalausharjoituksia akryylivärein.

MAALAUUS II

Laajuus 32t

Tavoitteet:

- Syvennetään maalauksen osaamista Maalaus I-kurssin pohjalta.
- Opiskelija tutustuu maalaustaiteen traditioon ja nykytilaan nykytaidenäkökulman kautta.
- Opiskelija tutustuu eri värimateriaalien ja tekniikoiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin
- Opiskelija harjoittelee ilmaisemaan itseään maalauksen keinoin

Sisällöt:

Maalauksen ymmärtäminen visuaalisten elementtien kokonaisuutena: värinkäyttö, sommittelu, materiaalin käsittely, tilan kuvaaminen. Omakohtainen työskentely.

GRAFIikka I

Laajuus 36 t

Tavoitteet:

- Opiskelija tutustuu taidegrafiikan ilmaisukielten ominaisuuksiin ja harjoittelee ilmaisu taidegrafiikan perusmenetelmillä.
- Opiskelija tutustuu taidegrafiikkaan nykytaiteen näkökulmasta

Sisällöt:

- Taidegrafiikan perusmenetelmistä: syväpainon ja esim. monotypian ja carborundumin mahdollisuudet
- Mustavalkoinen ja monivärinen ilmaisu
- Viiva, valööri, väri, pinta, toistaminen, muuntelu, peilikuvaisuus
- Grafiikan kokeellisuus ja yllätyksellisyys

GRAFIIKKA II

Laajuus 30 t

Tavoitteet:

- Syvennetään grafiikan osaamista Grafiikka I-kurssin pohjalta.
- Opiskelija ymmärtää taidegrafiikan ilmaisukielten ominaisuuksia ja osaa ilmaista itseään taidegrafiikan - perusmenetelmin väri-ilmaisua painottaen.
- Opiskelija tutustuu taidegrafiikkaan nykytaiteen näkökulmasta

Sisällöt:

- Taidegrafiikan perusmenetelmistä: kohopainon ja syväpainon erot ja mahdollisuudet
- Mustavalkoinen ja monivärinen ilmaisu
- Väri, valööri, kerroksellisuus, pinta, toistaminen, muuntelu, peilikuvaisuus

KUVANVEISTO I

Laajuus 36 t

Tavoitteet:

- Opiskelija oppii käyttämään kolmiulotteisen työskentelyn mahdollisuuksia omassa ilmaisussaan
- Opiskelija laajentaa materiaalituntemustaan.
- Opiskelija tutustuu kuvanveistoon nykytaiteen näkökulmasta.
- Opiskelija tutkii materiaalin ja sisällön suhdetta

Sisällöt:

- Materiaali- ja tekniikkakokeiluja
- Muovailua ja rakentelua (esim. kierrätysmateriaaleista)

KUVANVEISTO II (INSTALLAATIO, TILATAIDE)

Laajuus 40 t

Tavoitteet:

- Syvennetään kuvanveiston osaamista Kuvanveisto I-kurssin pohjalta.
- Opiskelija oppii käyttämään kolmiulotteisen työskentelyn mahdollisuuksia omassa ilmaisussaan.
- Opiskelija ymmärtää materiaalien (ja muotojen) merkityksiä sisällön tuottajina.
- Opiskelija tutustuu kuvaveistoon nykytaiteessa.

Sisällöt:

- Plastisen sommittelun perusteet (muoto, volyyymi)
- Keramiikan perustekniikat (makkara- ja levytekniikka)

TILA- JA YMPÄRISTÖTAIDE

Laajuus 40 t

Tavoitteet:

- Opiskelija oppii havainnoimaan tila- ja ympäristökokemukseen vaikuttavia elementtejä luonnossa ja/tai rakennetussa ympäristössä.
- Opiskelija oppii käyttämään omaa teostaan tai tekoa vuoropuheluun tilan/ympäristön kanssa.

Sisällöt:

- Johdatus ympäristö- ja tilataiteeseen, myös aktivismitaide ja/tai performanssi
- Vuoropuhelu lähiympäristön kanssa
- Teoksen ja tilan vuorovaikutus

VALOKUVA

Laajuus 36 t

Tavoitteet:

- Opiskelija tutustuu digikameran käyttömahdollisuuksiin.
- Opiskelija opettelee kuvankäsittelyn perusteita (rajaus, valituksen ja värivirheiden korjaaminen).
- Opiskelija ymmärtää valon ja valaisun merkityksen valokuvauksessa.
- Opiskelija tutustuu valokuvaukseen nykytaiteessa.
- Opiskelija tietää kuvaajan oikeudet ja velvollisuuden sekä kuvan julkaisemiseen liittyvät reunaehdot.

Sisällöt:

- Digitaalisen valokuvauksen ja kuvankäsittelyn perusteet
- Lavastettu- ja dokumentaarinen valokuvaus
- Valokuvataiteen keskeiset lajityypit, sisällöt ja keinot
- Tekijänoikeusasiat: Kuvaajan oikeudet ja velvollisuudet sekä julkaiseminen
- harjoituksia luonnon- ja keinovalossa
- kameran käyttöön ja kuvankäsittelyohjelmaan tutustuminen

LIKKUVA KUVA

Laajuus 30t

Tavoitteet:

- Opiskelija tutustuu liikkuvaan kuvaan taidemuotona.
- Opiskelija tutustuu videokameran / oman kuvausvälineen käyttömahdollisuuksiin.
- Opiskelija tutustuu leikkaus- / animaatio-ohjelmiin.
- Opiskelija hallitsee liikkuvan kuvan perusasioita mm. kuvakoot, kuvan sommittelu ja rajaus, (kameraliikkeet)
- Opiskelija voi halutessaan hyödyntää liikkuvaa kuvaa ilmaisussaan

Sisällöt:

- Liikkuvan kuvan perusteet
- Pienimuotoisia video- ja animaatioharjoituksia
- Liikkuvaan kuvaan ja videotaitteeseen tutustumista
- Julkaisualustoihin tutustuminen
- Tekijänoikeus

VALINNAINEN OPINTOKOKONAISUUS

Laajuus 55 t

Koulun tarjoamat opintokokonaisuudet tai opiskelijan muualla suorittamat kurssit, jotka luetaan hyväksi (HOPS)

Tavoitteet:

- Opiskelija syventää ja kehittää omaa kuvallista ilmaisuaan omien tavoitteidensa mukaisesti

Sisällöt:

- kurssikohtaiset

TAIDEPROJEKTI

Laajuus 55 t

Tavoitteet:

- Opiskelija toimii aktiivisesti kokeellisessa taiteidenvälisessä tai taiteen ja tieteen välisessä projektissa paikallisesti tai seudullisesti
- Opiskelija kokeilee uusia taiteiden välisiä osa-alueita
- Yhteiskunnallinen osallisuus/osallistaminen
- Taiteen, yhteisön ja kulttuurielämän välinen vuorovaikutus

Sisällöt:

- Teemälähtöinen taiteidenvälinen tai visuaalisten taiteiden sisäinen projekti tai vuorovaikutteinen projekti tai taideteko
- Voidaan toteuttaa opiston sisäisesti tai paikallisesti

7. SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on opiskelijan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla. Opintojen tavoitteena on kannustaa opiskelijaa osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö.

OPINTO-OHJAUS JA PORTFOLIO

Opinnot jakautuvat syventävien opintojen ajalle

Laajuus 35 t

Tavoitteet:

- Opiskelija saa kokonaiskuvan syventävistä opinnoista
- Opiskelija kykenee refleктоimaan omaa oppimistaan ja tekemään oppimisensa kannalta tarvittavia valintoja sekä asettamaan henkilökohtaisia tavoitteita.

Sisällöt:

- Henkilökohtainen oppimissuunnitelma
- Oman taidekäsityksen pohtiminen, oman työskentelyprosessin havainnointi, oppimisen kirjaaminen ja analysointi
- Henkilökohtainen opinto-ohjaus ja HOPSin laadinta

TAIDE, AIKA JA YHTEISKUNTA

Opinnot jakautuvat syventävien opintojen ajalle
Laajuus 125 t

Tavoitteet:

- Opiskelija pohtii omaa suhdettaan taiteeseen, oppii hahmottamaan omaa taidekäsitystään ja laajentamaan sitä myös ”epämukavuusalueille”.
- Opiskelija pohtii taiteen ja visuaalisen kulttuurin vuorovaikutusta ja muutosta
- Opiskelija pohtii taidetta aikansa ilmiönä
- Opiskelija kehittää kriittistä kuvanlukutaitoaan kuvan tuottajana ja kuluttajana

Sisällöt:

- Näyttelykäynnit ja vierailut
- Nykyaide ja sen muodot (mm. yhteisötaide, poliittinen taide, aktivismitaide, vuorovaikutteisuus)
- Kuvataide historiallisena jatkumona, taidehistorian ilmiöt ja kuvasto
- Taiteen ja estetiikan käsitteistöä
- Keskustelut sekä kuvallis-kirjalliset tulkinnat ja analyysit

VALINNAINEN OPINTOKOKONAISUUS I ja II

Laajuus yhteensä 80 t+80 t = 160 t

Tavoitteet:

- Opiskelija syventää ja kehittää omaa kuvallista ilmaisuaan omien tavoitteidensa mukaisesti

Sisällöt:

- Kurssikohtaiset
- Koulun tarjoamat opintokokonaisuudet tai opiskelijan muualla suorittamat kurssit, jotka luetaan hyväksi (HOPS)

LOPPUTYÖ

Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen aikana tai päätteeksi

Tavoitteet:

- Opiskelija osaa soveltaa opinnoissaan saavutettuja tietoja ja taitoja oman päättötyönsä suunnittelussa ja toteutuksessa
- Opiskelija osaa arvioida työskentelyprosessiaan ja oppimistaan
- Opiskelija osaa esitellä työskentelyään ja oppimistaan
- Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa oman työnsä/töidensä julkisen näyttelyn

Sisällöt:

- Päättötyösuunnitelman laatiminen itse valitulta alueelta
- Itsenäinen tiedonhankinta, prosessointi ja työskentely valituin menetelmin
- Teos tai teossarja
- Portfolio päättötyöstä
- Itsearviointi
- Näyttelyarkkitehtuuri

8. OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea opiskelijan kuvataiteen opintojen edistymistä. Oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää opiskelijoiden osallisuutta.

Opiskelijoita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Itsearviointissa opiskelijaa ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä.

Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Opiskelija saa tietoa arvioinnin periaatteista ja käytännöistä. Opiskelijaa rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan opiskelijaa uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

8.1. Arviointi opintojen aikana

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Arviointi perusopintojen aikana

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan opiskelijan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulle palautteelle vahvistetaan opiskelijan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Opiskelijaa kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen.

Arviointi on työskentelyn aikana tapahtuvaa luontevaa keskustelua. Arviointi on luottamusta herättävää vuorovaikutusta opettajan, opiskelijan ja ryhmän välillä. Taiteellisessa oppimisprosessissa opiskelija koko ajan työskennellessään arvioi omaa toimintaansa ja oppimistaan. Opiskelijoita kannustetaan keskustelemaan myös muiden ryhmän jäsenten työskentelyprosesseista ja -tavoista. Työskentelyä ja tuloksia arvioidaan yhdessä tehtävän päätteeksi tai opintokokonaisuuden lopussa, keskustellen tai kirjallisesti.

Perusopintojen ajan opiskelija tallentaa oppimispäiväkirjaan kirjallisia ja kuvallisia dokumentteja työskentelystä ja oppimisesta. Perusopintojen päätteeksi opiskelija tekee oppimisportfolion hyödyntäen oppimispäiväkirjaa. Portfolion tarkoitus on pohtia oppimisprosessin merkitystä opiskelijan kannalta ja auttaa asettamaan tavoitteita syventäviin opintoihin. Opiskelija saa kirjallisen arvioinnin tekemästään portfolioista

Arviointi syventävien opintojen aikana

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan opiskelijan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvalle vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella opiskelijaa innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan opiskelijan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti.

Syventävien opintojensa aikana opiskelija itse dokumentoi asettamia tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Opiskelijan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan opiskelijan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista.

Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen. Opiskelija saa lopputyöstään kirjallisen arvioinnin.

8.2. Arviointikriteerit perusopintojen päätteeksi

Taidesuhde

- opiskelijan kuvailmaisun taidot, taidekäsitys ja itsetuntemus ovat kehittyneet
- opiskelija tunnistaa vahvuutensa, kehittämiskohteensa, osaa asettaa tavoitteita sekä reflektoida työskentelyään
- opiskelija osaa tehdä omia ratkaisuja, tunnistaa innoituksen lähteitään ja on perehtynyt hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- opiskelija on tutustunut erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito

- opiskelija osaa havainnoida ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- opiskelija osaa tutkia kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- opiskelija osaa tarkastella ja pohtia visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- opiskelija osaa sanallistaa ja perustella tulkintojaan sekä kuunnella ja arvostaa toisten näkemyksiä
- opiskelijat on perehtynyt taiteen historiaan ja nykyhetkeen sekä osaa tarkastella taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Osallisuus ja vaikuttaminen

- opiskelija osaa tarkastella kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- opiskelija osaa huomioida kuvailmaisussaan ja toiminnassaan esteettisiä, ekologisista ja eettisiä arvoja
- opiskelija osaa kyseenalaistaa rakentavasti sekä ajatella kriittisesti
- opiskelija rohkenee toimia erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- opiskelija on ollut mahdollisuus ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä

8.3. Oppimäärän arviointi ja arviointikriteerit

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja

Syventävien opintojen päättyessä arviointikriteerit ovat

Taidesuhde

- opiskelija on syventänyt ilmaisun taitojaan ja taidekäsitystään omien tavoitteidensa mukaisesti
- opiskelijan kuvataide-identiteetti on vahvistunut kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta
- opiskelija on työskennellyt omien tavoitteiden mukaisissa prosesseissa ja kehittänyt osaamistaan
- opiskelija osaa käyttää erilaisia materiaaleja ja teknologioita sekä taiteiden välisiä menetelmiä ja lähestymistapoja omassa ilmaisussaan tarkoituksenmukaisesti
- opiskelija luottaa omiin näkemyksiinsä ja ratkaisuihin

Visuaalinen lukutaito

- opiskelija havainnoi visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- opiskelija osaa lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- opiskelija on syventänyt taitojaan kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- opiskelija osaa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista

- opiskelija osaa perustella tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- opiskelija tuntee taiteen historiaa, nykytaidetta ja visuaalisia aloja sekä hahmottaa työskentelyynsä ja ilmaisuunsa saadut vaikutteet

Osallisuus ja vaikuttaminen

- opiskelija tarkastelee kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- opiskelija pohtii esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- opiskelija ajattelee kriittisesti ja osaa tehdä uusia tulkintoja
- opiskelija osaa toimia erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä
- opiskelija osaa tuoda esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä

8.4 Todistukset

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus annetaan opiskelijalle, kun hän on suorittanut perusopinnot. Todistuksessa on opiskelijan opiskelu-aika vuosina, opiskelijan suorittamien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet sekä sanallinen arvio opiskelijan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan opiskelijan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus annetaan opiskelijalle, kun hän on suorittanut sekä perusopinnot että syventävät opinnot. Todistus sisältää opiskelijan kaikkien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet, kuvauksen lopputyön aiheesta sekä sanallisen arvioinnin opiskelijan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa opiskelijan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan opiskelijan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Osallistumistodistus annetaan pyydettyäessä opiskelijalle hänen suorittamistaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai opiskelija tarvitsee niitä muusta syystä.

9. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Ryhmän sisällä opetusta voidaan yksilöllistää opetusmenetelmin tai lisä- ja korvaavien tehtävien antamisella opiskelijan poissaolojen vuoksi. Opintoja voi myös nopeuttaa tai opintoja suorittaa yli oppimäärän laajuuden. Tarvittaessa laaditaan henkilökohtainen kirjallinen opiskelusuunnitelma, joka vastaa opiskelijan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä niin, että opiskelija voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

Opiskelijalla on oikeus saada aiempia opintojaan arvioiduksi ja tunnustetuksi. Opintojen tulee tavoitteiltaan ja sisällöiltään vastata kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoja

10. OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

Opiskelijat valitaan hakemuksen, näytetöiden ja ennakkotehtävän avulla. Aloittavan ryhmän koko on 16 opiskelijaa. Opintojen alkaessa opiskelijan tulee olla vähintään 18-vuotias.

Mahdollisesti vapautuvat opiskelijapaikat täydennetään vuosittain. Täydentävissä opiskelijavalinnoissa opiskelijaksi otettavalta edellytetään taiteen perusopetuksen kuvataiteen laajan oppimäärän opintoja tai vastaavia tietoja ja taitoja.

LUKUKAUSIMAKSUT

Opiskelijoilta peritään lukukausimaksuja, joiden suuruus määritellään lukuvuosittain. Erillinen materiaalmaksu voidaan periä siitä etukäteen opiskelijoille ilmoittaen, jos kurssilla käytetään kalliita erityismateriaaleja. Aikuisopiskelijoiden lukukausimaksujen alennuksissa noudatetaan Tampereen seudun työväenopiston linjauksia kurssimaksualennusten myöntämisestä.

OPINTO-OIKEUDEN KESKEYTTÄMINEN

Opiskelijan opinto-oikeus voidaan keskeyttää maksusaatavien perusteella.

11. YHTEISTYÖ

Sara Hildén -akatemia on mukana tamperelaisessa kulttuuriyhteistyössä osallistumalla näyttelyiden ja tapahtumien järjestämiseen. Vakiintuneita yhteistyökumppaneita erilaisten projektien yhteydessä ovat käsityökoulu Näpsä, Pirkanmaan musiikkiopisto, Tampereen konservatorio ja Sorin Sirkus. Kuvataidekoulu osallistuu Tampereen kaupungin Taidekaari-kulttuurikasvatusohjelmaan tuottamalla kuvataidetyöpajoja koululuokille ja päiväkotiryhmille.

Taiteidenvälistä osaamista kehitetään Tampereen seudun työväenopistossa annettavan taiteen perusopetuksen opettajien välisellä yhteistyöllä. Opistossa tarjotaan kuvataiteen, sanataiteen ja teatteritaiteen perusopetusta lapsille ja nuorille sekä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta aikuisille.

Aikuisten kuvataiteen perusopetuksessa yhteistyö valtakunnallisesti kanavoituu myös kansalaisopistokentän kautta. Yhteistyön mahdollisuuksia voi syntyä myös aikuisopiskelijoiden omien verkostojen kautta. Yhteistyöstä ja projekteista päätetään tapauskohtaisesti.

Kuvataidekoulu järjestää säännöllisesti näyttelyitä. Ensisijaisesti järjestetään opintonsa päättävien opiskelijoiden lopputyönäyttely ja mahdollisuuksien mukaan muitakin.

Koulu on aktiivisessa keskustelu- ja vuorovaikutussuhteessa muiden suomalaisten kuvataidekoulujen ja Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:n kanssa kuvataiteen perusopetuksen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Koulu osallistuu Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton järjestämiin yhteisnäyttelyihin.

12. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Sara Hildén -akatemia opiskelijoilta kerätään lukuvuosittain kirjallista palautetta. Opettajan tehtäviin kuuluu arvioida opiskelijaryhmän oppimista ja opetussuunnitelman toteutumista säännöllisissä jaksoraporteissa. Niissä toteutunutta oppimisprosessia verrataan opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin.

Sara Hildén -akatemia opettajien täydennyskoulutukseen varataan resursseja ja opettajien vertaisoppimista tuetaan. Koulun opetusta kehitetään yhteisissä opettajankokouksissa.

Taiteen perusopetuksen tunnettavuutta lisätään yhteisellä tiedottamisella sekä viemällä esityksiä erilaisiin ympäristöihin ja erilaisille yleisöille Tampereella. Sanataiteen perusopetuksesta tiedottamista kehitetään eri tiedotuskanavien monipuolisen hyödyntämisen avulla.

Sara Hildén -akatemia on mukana Tampereen kaupungin taiteen perusopetuksen kuntatason arvioinnissa, joka toteutetaan vuosittain. Arviointiin sisältyy lukuvuosittilastotietoja sekä vuosittain vaihtuvat teemalliset arviointialueet. Arviointi on laadittu valtakunnallisen taiteen perusopetuksen Virvatuli-arviointimallin pohjalta. Kuntatason arviointi raportoidaan Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnalle.

